

CENTRUL ROMILOR PENTRU POLITICI DE SĂNĂTATE

PROIECT “CONSOLIDAREA ROLULUI MEDIATORULUI SANITAR IN ECHIPA DE ASISTENTA MEDICALA COMUNITARA”

Proiectul „Consolidarea rolului mediatorului sanitar în echipa de asistență medicală comunitară”, implementat de Asociația Sastipen – Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate în perioada martie 2019 – decembrie 2021, cu finanțare din partea Open Society Foundations – Health Program (New York), a reprezentat una dintre cele mai importante intervenții strategice dedicate profesionalizării și consolidării programului de mediere sanitară din România.

Intervenția a fost concepută într-un context marcat de schimbări legislative majore, generate de adoptarea cadrului normativ privind asistența medicală comunitară. Descentralizarea serviciilor și integrarea mediatorilor sanitari în structura administrației publice locale au creat atât oportunități, cât și vulnerabilități: lipsa clarității procedurale, diferențe de interpretare a atribuțiilor, dificultăți administrative și riscul marginalizării mediatorului în cadrul echipei comunitare. În acest context, Sastipen și-a propus să consolideze rolul mediatorului sanitar ca membru esențial al echipei de asistență medicală comunitară și să sprijine autoritățile publice locale în gestionarea eficientă a programului.

Dezvoltarea Unității de Asistență Tehnică

Un element esențial al proiectului a fost consolidarea, începând cu anul 2019, a unei structuri interne permanente în cadrul Sastipen – Unitatea de Asistență Tehnică, Monitorizare și Formare a Mediatorilor Sanitari. Această unitate a devenit un departament specializat al organizației, dedicat sprijinirii continue a mediatorilor sanitari și coordonatorilor acestora de la nivel local.

Prin intermediul acestei structuri, Sastipen a oferit:

- suport metodologic privind planificarea activităților comunitare;
- consiliere profesională individualizată;
- sprijin în elaborarea rapoartelor și în documentarea intervențiilor;
- clarificări juridice și administrative privind statutul profesional;
- cursuri de formare continuă și cursuri de calificare în domeniul medierii sanitare.

Această unitate a contribuit la crearea unui mecanism de sprijin sistematic, reducând izolarea profesională a mediatorilor și crescând calitatea serviciilor oferite în comunități.

Asistență tehnică pentru mediatori și autorități locale

În cadrul proiectului, 85 de mediatore sanitare au beneficiat de asistență tehnică directă în procesul de implementare a activităților. Sprijinul oferit a vizat îmbunătățirea colaborării cu medicii de familie, integrarea în echipele comunitare, participarea la campanii de vaccinare și prevenție, precum și intervenția în situații complexe legate de sănătatea mamei și copilului, tuberculoză sau boli transmisibile.

Proiectul a pus accent și pe sprijinirea autorităților publice locale. A fost elaborat un ghid/îndrumar adresat APL, care a clarificat cadrul legal al programului, atribuțiile mediatorilor, mecanismele de finanțare și procedurile de integrare în structurile locale. Documentul a devenit un instrument practic pentru primării și direcții de asistență socială, contribuind la standardizarea practicilor administrative.

Contribuția la elaborarea cadrului normativ

Un alt pilon strategic al proiectului a fost implicarea activă a Sastipen în procesul de elaborare a normelor metodologice de aplicare a Legii asistenței medicale comunitare. Organizația a participat la întâlnirile de lucru

CENTRUL ROMILOR PENTRU POLITICI DE SĂNĂTATE

organizate de Ministerul Sănătății, aducând în discuție experiența practică acumulată în comunități și nevoia de claritate privind rolul mediatorului sanitar.

Această contribuție a permis integrarea perspectivei comunitare în cadrul normativ național și a consolidat poziția Sastipen ca partener strategic în domeniul asistenței medicale comunitare.

Formare profesională și creșterea ocupării

Componenta de dezvoltare a resurselor umane a fost esențială pentru sustenabilitatea programului. În cadrul proiectului au fost organizate cursuri de calificare pentru 431 de persoane, contribuind la profesionalizarea ocupației de mediator sanitar. Dintre acestea, 47 de persoane au fost sprijinite să se angajeze în această profesie, consolidând rețeaua națională și creând oportunități de ocupare pentru femeile rome.

Ulterior, în perioada 2021-2025, Sastipen a organizat cursuri de calificare și cursuri de formare continuă, obținând următoarele rezultate: 524 persoane calificate în meseria de mediator sanitar cu diploma recunoscută ANC și 168 mediatore sanitare participante la cursurile de formare continuă în domeniul medierii sanitare.

În plus, conștienți de necesitatea de a dezvolta instrumente de lucru pentru mediatoarele sanitare și coordonatorii acestora din cadrul APL și DSP, în anul 2024, Sastipen a realizat „Ghidul Practic în domeniul medierii sanitare”, ghid aprobat de Ministerul Sănătății și publicat pe platforma AMCMSR.GOV.RO.

Prin cursurile de formare continuă organizate de Unitatea de Asistență Tehnică, mediatorii au dobândit competențe suplimentare în domenii precum comunicare interculturală, prevenția bolilor transmisibile, vaccinare, raportare și documentare a cazurilor de discriminare.

Impact și schimbări structurale

Proiectul a avut un impact semnificativ asupra imaginii și statutului mediatorului sanitar. De la o poziție adesea percepută ca auxiliară, mediatorul a fost reafirmat ca actor-cheie în echipa comunitară, responsabil de facilitarea accesului romilor la servicii medicale și sociale.

De asemenea, proiectul a consolidat imaginea Sastipen ca principal actor al societății civile rome în domeniul asistenței medicale comunitare. Prin dezvoltarea Unității de Asistență Tehnică, organizația a creat un mecanism permanent de sprijin și profesionalizare, care continuă și după finalizarea proiectului.

Intervenția a demonstrat că sustenabilitatea programului de mediere sanitară depinde de:

- claritatea cadrului normativ;
- formarea continuă a resursei umane;
- sprijin instituțional pentru autoritățile locale;
- mecanisme de monitorizare și evaluare eficiente.

Concluzii și lecții învățate

Proiectul a arătat că investiția în capacitatea instituțională și profesionalizarea mediatorilor sanitari este esențială pentru reducerea inegalităților în sănătate. Asistența tehnică continuă și formarea permanentă cresc calitatea intervențiilor și încrederea comunităților în sistemul public de sănătate.

O lecție importantă este că descentralizarea necesită mecanisme de suport și claritate procedurală. Fără sprijin metodologic, autoritățile locale pot întâmpina dificultăți în gestionarea programului.

În ansamblu, proiectul „Consolidarea rolului mediatorului sanitar în echipa de asistență medicală comunitară” a contribuit la profesionalizarea ocupației, la creșterea ratei de ocupare în rândul femeilor rome și la consolidarea

unui model sustenabil de intervenție comunitară, confirmând rolul strategic al Sastipen în dezvoltarea programului național de mediere sanitară.

